

Володимир ТАРАСЮК

ТЕМАТИЧНО-ЖАНРОВИЙ ПОРТРЕТ РЕГІОНАЛЬНОГО СПОРТИВНОГО САЙТУ

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 2 (42).

УДК: 070:796.08:004.738.1

DOI: 10.24144/2663-6840/2019.2(42).214–217.

Тарасюк В. Тематично-жанровий портрет регіонального спортивного сайту; кількість бібліографічних джерел – 8; мова українська.

Анотація. У статті здійснено спробу проаналізувати закарпатський спортивний сайт «Оболок» у контексті тематичних і жанрових особливостей публікацій. На основі здійсненого аналізу представлено відповідний портрет названого інтернет-ресурсу.

Ключові слова: сайт, спорт, жанр, публікація, медіа.

Постановка проблеми. Бурхливий розвиток Інтернету й вагомий статус спорту як суспільної галузі, помножені на місцеві багаторічні традиції, призвели до розквіту (принаймні в кількісному вираженні) відповідних медіа на локальному рівні. Унаочненням сказаного є Закарпаття. Ця область, одна з найменших в Україні за чисельністю населення та з високим відсотком трудових мігрантів, має чимало таких спеціалізованих сайтів. Як і інші ЗМІ, представлені у всесвітній мережі, вони теж покликані «створювати цікавий, сучасний, інтерактивний онлайн-контент» [Гончаренко 2018]. Притому залишаються переважно тими традиційними медіа, для яких пріоритетною є функція інформування.

Сказане стосується, зокрема, інтернет-ресурсів «Оболок», «Закарпаття спортивне» і футбольної «Лобди» (*LOBDA – прим. авт.*). Крім того, пропонують сторінки крайові федерації (як, скажімо, Федерація футболу Закарпаття) та інші спортивні організації (до прикладу, місцеве відділення НОК України); чи в одній із соціальних мереж себе позиціонує управління молоді і спорту обласної державної адміністрації. І якщо врахувати, що в Ужгороді було засновано спеціалізовану газету-тижневик «Спорт тайм», а місцевий телеканал «Тиса-1» зусиллями власної спортивної редакції до недавнього реформування в Закарпатську регіональну філію Національної телекомпанії України взагалі мав три регулярні спортивні передачі (загальноспортивну, футбольну й оздоровчу), то формувався доволі потужний пул ЗМІ відповідного профілю. Це без інших місцевих суспільно-політичних друкованих та електронних ЗМІ, які мають постійні сторінки й рубрики спорту, окремі футбольні проекти тощо.

Мета статті. Дослідити один зі спортивних інформаційних ресурсів Закарпаття – сайт «Оболок» – у контексті тематичного й жанрового наповнення матеріалів. Пропонована стаття є актуальною, оскільки спорт продовжує відігравати вагомий роль у суспільстві, а ЗМІ, зокрема

регіональні, постійно відображають проблеми й здобутки в названій галузі. Крім того, пропонована публікація містить наукову новизну, адже відповідні видання не часто є предметом вивчення, хоч у різний час такі медіа й були об'єктом дослідницьких пошуків [Житарюк 1997; Михайлов, Мостов 2005; Щепанський, Тамбовцева 2014].

Для досягнення мети сформульовано такі завдання:

- визначити тематичні пріоритети публікацій сайту «Оболок»;
- виокремити жанрове спрямування журналістських матеріалів;
- на основі здійсненого аналізу окреслити тенденції щодо подальшого розвитку регіональних спортивних сайтів з урахуванням саме тематичного й жанрового векторів.

Для реалізації вищеназваних завдань використано *жанровий метод, аналіз та узагальнення*, які дозволили оцінити відібрані для розгляду матеріали з проаналізованого закарпатського сайту та зробити висновки за темою наукової публікації.

Виклад основного матеріалу. Три роки тому до спортивних медіа Закарпаття додався ще один спортивний сайт – «Оболок». Його засновники обрали назву, виходячи з бажання задекларувати місцевий колорит завдяки діалектному слову «оболок», що означає «вікно» [Управління молоді та спорту Закарпатської ОДА 2016]. Зрештою, названий онлайн-ресурс позиціонує себе під девізом «Твоє вікно у світ спорту» та «покликаний популяризувати всі види спорту в Закарпатській області» [Гарздій 2016]. Схоже, успішно виконує цю місію. Принаймні аналіз опублікованих 385 матеріалів за три місяці (*див. таблицю*) – тому підтвердження. Не вдаючись до докладного представлення конкретних публікацій, з усім тим виокремимо *тематичні (за видами спорту) пріоритети на сайті «Оболок» упродовж лютого – квітня 2018 року:*

№ з/п	За видами спорту	Кількість матеріалів
1	Автоспорт	1
2	Альпінізм	1
3	Армспорт	1
4	Баскетбол	7
5	Більярд	1
6	Бокс	5
7	Важка атлетика	1
8	Велоспорт	7
9	Військово-спортивне багатоборство	2
10	Водне поло	1
11	Волейбол	5
12	Воркаут	1
13	Гандбол	18
14	Гірськолижний спорт	7
15	Греко-римська боротьба	2
16	Дзюдо	6
17	Карате	3
18	Кікбоксинг	6
19	Легка атлетика	1
20	Лижні перегони	4
21	Мотоспорт	2
22	Пауерліфтинг	1
23	Петанк	2
24	Пілонний спорт	1
25	Плавання	3
26	Сноубординг	5
27	Спортивне орієнтування	4
28	Стронгмен	2
29	Тхеквондо	7
30	Танцювальний спорт	5
31	Теніс	4
32	Фехтування	6
33	Футбол	209
34	Футзал (міні-футбол)	29
35	Фристайл	2
36	Хедіс	1
37	Хокей	7
38	Хортинг	1
39	Художня гімнастика	2
40	Шахи	3
41	Шашки	1
	Разом	377
42	Загальноспортивна тематика	6
43	Тема спортивної бази	2
	Усього	385

Як бачимо, публікації стосувалися понад 40 видів спорту. Найбільше приділено уваги футбольній тематиці. Їй присвячено 238 матеріалів, або понад 60 відсотків з усіх публікацій: власне про футбол, а також про міні-футбол або футзал. Ще 18, або майже 5 % від сукупності текстів, стосуються гандболу. Така тенденція не є випадковою. По-перше, футбол у регіоні – наймасовіший вид спорту. Місцева ж федерація – найпродуктивніша за обсягами виконаної роботи в краї – протягом року організовує цілу систему змагань: зимову першість, Кубок, чемпіонат, першість області, Лігу чемпіонів Закарпаття, баталії серед ветеранів, дівчат, із пляжного футбо-

лу, Дитячо-юнацької футбольної ліги Закарпаття та ряд інших заходів. Крім того, діють професіональні клуби.

Гандбол традиційно входить до пріоритетних видів спорту в краї за Карпатами й так само один із найпопулярніших, репрезентований на всеукраїнському рівні жіночими й чоловічими командами майстрів. Отож і в цьому випадку частотність публікацій виправдана.

Зважаючи на спрямованість матеріалів за видами спорту в проаналізований період, слід урахувати й пори року та активну діяльність спортивних організацій за видами спорту загалом. Помітно, що орієнтація «Оболока» на традиційні м'ячеві ігри цілком очевидна. Водночас значна частина видів спорту потребує більшої журналістської уваги. Адже публікації про них або відсутні, або подані недостатньо, зважаючи на календар змагань та проведення інших спортивних заходів у Закарпатській області.

Водночас: той факт, що лише за три місяці сайт розмістив, як зазначалося повідомлення про життєдіяльність понад 40 видів спорту, заслуговує на схвалення. Тим паче, що йдеться про найрізноманітніші з них – олімпійські, неолімпійські, ігрові, технічні, силові, єдиноборства, літні, зимові... Особливо з урахуванням функціонування в області понад 80 спортивних федерацій [Тарасюк 2011, с. 204].

Як відображає здійснений аналіз, у середньому розглянутий сайт розміщував не менше 4 публікацій щодня. Прогнозовано серед них лідирують новини. Вони – оперативні, насичені важливими фактами, подані дохідливо. До того ж читачі могли здійснювати пошук не лише за видами спорту, а й за іншими рубриками. Скажімо: «Історія», «Особистість», «Інфраструктура», «Поза грою»... Щоправда, іноді повідомлення в них перегукувалися, але переважно дозволяли орієнтуватися й за іншими, крім видів спорту, тематичними напрямками. Навіть з урахуванням того, що рубрикація децю умовна. Приміром: із пріоритетними футболом і гандболом виділений бокс, а інші види поміщено у «Весь спорт»; або ж решту матеріалів подано в «Рубриках». Щоправда, можливо, такий вибір зумовлений і рекламною діяльністю сайту. До речі, із вищенаведеної таблиці також видно, що онлайн-ресурс інформує не тільки про життя за видами спорту, а й розміщує матеріали на загальну тематику та які стосуються, наприклад, розвитку бази (інфраструктури). Хоч відсоток зазначених публікацій доволі низький.

Характерно: за винятком однієї публікації, присвяченої знайомству з хедісом – популярною в Європі грою в настільний теніс головою, усі інші повністю стосуються Закарпаття. Отож сайт «Оболок» за принципом «наближення новин до читача» повністю позиціонує себе як регіональний ресурс. Крім того, він уписується в модель інформаційного ЗМІ. Адже здебільшого (понад 80 відсотків) пропонує замітки про змагання чи анонси останніх, повідомлення про події з буднів спортсменів тощо. Водночас з'являються й інтерв'ю, огляди, значно рідше – проблемні матеріали у вигляді статей чи кореспонденцій. Таким чином, при домінуванні заміт-

ки інші жанри теж використовують на «Оболоку». А в цілому переважають, природно, інформаційні, зрідка з'являються аналітичні та відсутні художньо-публіцистичні. За три проаналізовані місяці палітру жанрів «Оболок» використовував, спираючись в основному на 5 різновидових матеріалів. Отож її доречно було б розширити.

Незважаючи на «молодість» і вище окреслену тенденцію, розглянутий медійний ресурс устиг здобути певне коло прихильників, адже значною мірою задовольняв їх потреби в новинах, пов'язаних зі сферою спорту Закарпаття. Так, за три тижні травня 2018 р. сайт мав понад 3200 відвідувачів; станом, скажімо, на 19 травня 2018 р. 70 відсотків вітчизняних читачів – із самої області, а решту 30 – із 10 інших регіонів держави. У цілому ж мав на той момент аудиторію з 13 країн Європи, Америки й Азії [б. а. 2018]. І на прикладі розглянутого медіаресурсу «хочеться сподіватися, як, до речі, і журналістика будь-якого іншого масштабу. Бо, насправді, вона є найближчою до читача, тому має неабиякий вплив» [Гончарова 2018].

На жаль, сучасні реалії ринкової економіки та ще й в умовах війни не гарантують стабільного життя медіа, зокрема й спортивного. Так, розглянутий сайт останнім часом не наповнюється. До слова, перестала виходити й газета «Спорт тайм». Нова телепрограма «Про футбол з Віталієм Бірвачком» на телеканалі «Сіріус» («*Sirius*» прим. авт.) теж після позитивного резонансу й понад річного ефірного життя перестала з'являтися. Головні причини зникнення окремих спортивних медіа й програм (сказане стосується й «Оболока») лежать у площині кадрових та фінансових питань. Водночас шлях до аудиторії торують собі інші проекти. Так, активно наповнюється спортивна рубрика телеканалу закарпатського інформаційно-ділового порталу «Ужінформ». На іншому телеканалі – «21 Ужгород» (*TV Ungvar* – прим. авт.) створено щотижневу програму «Територія спорту». Хочеться вірити, що

в найближчому майбутньому вдасться відродити й вищезрозглянутий інтернет-ресурс.

Висновки. Отже, на основі здійсненого дослідження є підстави сформулювати тематично-жанровий портрет сайту «Оболок». Названий онлайн-ресурс пропонує користувачам матеріали під різноманітними рубриками й за видами спорту доволі успішно репрезентує розмаїте спортивне життя Закарпаття. При цьому помітну перевагу віддає тематиці, пов'язаній із футболом як наймасовішим і традиційним видом спорту в регіоні (більше 60 % розміщених текстів). А в цілому висвітлює найрізноманітніші види спорту – олімпійські, неолімпійські, літні, зимові...

Крім того, значною мірою названий онлайн-ресурс задовольняє аудиторію в оперативних фактах. У цілому постає інформаційно насиченим. Невипадково в ньому домінували саме інформаційні жанри. Головно – замітка (понад 80 відсотків з усіх матеріалів). Іноді з'являються інтерв'ю, огляди, рідше статті та кореспонденції. Інакшими словами, жанровий портрет (не більше 5–6 одиниць) формують публікації в інформаційних та аналітичних жанрах. Загалом палітра останніх не є такою розлогою, як тематична (за видами спорту) що, власне, характерно для сучасних засобів масової інформації, насамперед інтернет-ЗМІ. Утім, її доречно розширити. Так само збагатили б сайт і художньо-публіцистичні тексти.

У подальшому тенденції розвитку спортивних сайтів у тематично-жанровому сприйнятті, очевидно лишаться незмінними. Принаймні в найближчому майбутньому. Головну увагу буде приділено традиційним іграм – футболу, гандболу, волейболу, баскетболу, тенісу тощо. Водночас палітра видів буде представлена широко. Особливо з'являтимуться публікації про популярні серед молоді нові сучасні види спорту. Щодо жанрової спрямованості, то інформаційні матеріали переважатимуть. Їх доповнюватимуть переважно аналітичні види публікацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гараздій М. «Оболок» – у соціальних мережах! URL: <https://obolok.com.ua/?p=3880>
2. Гончарова Є. Незалежна преса місцевого гатунку. URL: <https://tyzhden.ua/Society/207172>
3. Житарюк М.Г. Великий спорт і мас-медіа. Текст лекцій: Навчально-методичний посібник. Львів: Світ, 1997. 84 с.
4. Михайлов С.А., Мостов А.Г. Спортивная журналистика. Учебное пособие. СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2005. 224 с.
5. [Б. а.] Статистика сайту «Оболок». URL: <http://catalog.i.ua/stat/206053>.
6. Тарасюк В. Ю. Развитие спорту на Закарпатті в незалежній Україні (1991–2011). Ужгород: ПП Бре-за, 2011. 256 с.
7. [Управління молоді та спорту Закарпатської ОДА]. На Закарпатті з'явився новий «Оболок» у світ спорту. URL: <https://zakarpattya.net.ua/News/156827-Na-Zakarpatti-ziavyvsia-novyi-Obolok-u-svit-sportu>.
8. Щепанський Ю.Я., Тамбовцева М.Ю. Історія становлення спортивної журналістики в Україні. Обрії друкарства. 2014. № 1 (3). С. 210–219.

REFERENCES

1. Harazdii M. «Obolok» – u sotsialnykh merezhakh! [Harazdii M. «Obolok» – in social networks!] URL: <https://obolok.com.ua/?p=3880> [in Ukrainian].
2. Honcharova YE. Nezalezna presa mistsevoho gatunku. [Honcharova E. Independent press of the local variety]. URL: <https://tyzhden.ua/Society/2071723> [in Ukrainian].

3. Zhytariuk M. H. (1997) Velykyi sport i mas-media. Tekst leksii: Navchal'no-metodychnyi posibnyk. [Zhytariuk M. H. Great sports and mass media. Lecture text: Tutorial]. Lviv: Svit. 84 s. [in Ukrainian].
4. Mykhailov S. A., Mostov A. H. (2005) Sportivnaia zhurnalistika. Uchebnoe posobie. [Mykhailov S. A., Mostov A. H. Sports journalism. Tutorial]. SPb.: Yzd-vo Mykhailova V. A. 224 s. [in Russian].
5. [W. t. a.] Statystyka сайту «Obolok». [Without the author] Statistics of the site «Obolok». URL: <http://catalog.i.ua/stat/206053> [in Russian].
6. Tarasiuk V. YU. (2011) Rozvytok sportu na Zakarpatti v nezalezhnii Ukraini (1991–2011). [Tarasiuk V. Y. Development of sport in Transcarpathia in independent Ukraine (1991–2011)]. Uzhhorod: PP Breza. 256 s. [in Ukrainian].
7. [Upravlinnia molodi ta sportu Zakarpats'koi ODA]. Na Zakarpatti z'iavyvsia novyi «Obolok» u svit sportu. [Department of Youth and Sports of Transcarpathian Regional State Administration]. Transcarpathia has a new Obolok in the world of sports. URL: <https://zakarpattyia.net.ua/News/156827-Na-Zakarpatti-ziavyvsia-novy-Obolok-u-svit-sportu> [in Ukrainian].
8. Shchepanskyi YU. YA., Tambovtseva M. YU. (2014) Istoriia stanovlennia sportyvnoi zhurnalistyky v Ukraini. [Shchepansky Y. Y., Tambovtseva M. Y. History of the formation of sports journalism in Ukraine]. Obrii drukarstva. № 1 (3). S. 210–219 [in Ukrainian].

THEMATIC-GENRE PORTRAIT OF THE REGIONAL SPORTS SITE

Abstract. The article attempts to analyze the Transcarpathian sports site Obolok in the context of thematic and genre features of publications. The proposed article is relevant as sport continues to play a significant role in the society and the media, especially regional are constantly reflecting on the challenges and gains in the mass media. Besides that, the proposed publication contains scientific novelty, as relevant publications are not often the subject of study. The following tasks are formulated to achieve this goal:

- to determine the thematic priorities of the Obolok's publications;
- to distinguish genre orientation of journalistic materials;
- on the basis of the conducted analysis, to outline trends for the further development of regional sports sites, taking into account the thematic and genre vectors.

385 publications of the Obolok site were analyzed during the three months – February – April 2018. On the basis of the conducted research, a thematic-genre portrait of the named online resource was formed. This media offers users materials under various headings and by different kinds of sport rather successfully represents the diverse sport life of Transcarpathia. In addition, it prefers considerable advantage to football-related topics as the most popular and traditional kind of sport in the region (more than 60 % of published texts). And in general, it covers a variety of sports – Olympic, non-Olympic, summer, winter...

From all genres of journalism, a note is the main (more than 80 percent of all materials). Interviews, reviews, rarely articles and correspondences are sometimes appeared. In general, it is appropriate to expand the genre palette.

In the future, the tendencies of the development of sports sites in thematic and genre perception will be remained unchanged. At least in the near future. The main focus will be on traditional games – football, handball, volleyball, basketball, tennis and etc. At the same time, the palette of kinds of sport will be presented widely. As for the genre trend, information materials will be prevailed.

Keywords: site, sport, genre, publication, media.

Стаття надійшла до редакції 30 вересня 2019 р.

© Тарасюк В., 2019 р.

Володимир Тарасюк – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Ужгородського національного університету, Ужгород, Україна; <https://orcid.org/0000-0003-3216-0415>

Volodymyr Tarasiuk – Candidate of Philology, Associate Professor of the Department of Journalism, Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine; <https://orcid.org/0000-0003-3216-0415>